

Virtueel in de rij voor Finkers

Van een onzer verslaggevers

Ze heet Karin. Kan vriendelijk glimlachen, bedroefd kijken of haar wenkbrauwen fronsen als ze een vraag niet begrijpt. Ze is de virtuele informatrice van het Virtueel Muziek Centrum (VMC). Wie haar vraagt: 'Wil je vanavond met me uit?', loopt een blauwtje. 'Helaas, er zijn geen voorstellingen vanavond.'

Prof. dr. ir. A. Nijholt en ing. G.H.W. Hondorp moeten smakelijk lachen om de reactie van Karin. De informatrice is hun schepping. 'Ze heeft 's avonds wel iets beters te doen', gnuiven ze.

Nijholt en Hondorp zitten achter een kleurenmonitor in het Techno Activity Center Da Vinci aan de Auke Vleerstraat in Enschede. Ze demonstreren het Virtueel Muziek Centrum. Een realistische driedimensionale weergave van het Muziekcentrum Enschede. Iedereen kan er 'gewoon' via de voordeur naar binnen. Mits hij of zij een muis kan bedienen. Na één keer klikken zoemt de schuifdeur open en versterft het geluid van het carillon van de Grote Kerk op de Markt. Je staat binnen in de foyer.

Achter de balie zit Karin met vragende ogen. 'Zeg het maar', roept professor Nijholt. 'Wil je rondwandelen in de zalen van het muziekcentrum, spelen met het toneellicht, zelf muziek

maken, informatie over nieuwe voorstellingen, een plaats reserveren?’ Hondorp klikt op het affiche van Youp van `t Hek dat aan een muur van schoonmetselwerk in de virtuele foyer hangt. Het affiche begint te bewegen. De cabaretier speelt een stukje uit zijn nieuwe voorstelling.

Vanaf deze week kunnen bezoekers van Da Vinci spelen en communiceren met dit geavanceerde computersysteem van de faculteit Informatica van de Universiteit Twente.

‘Het Virtueel Muziek Centrum is uniek in zijn interactiemogelijkheden’, verzekeren Nijholt en Hondorp. Dat schreeuwt om uitleg. Nijholt: ‘Veel verschillende functies zijn geïntegreerd. Zo kunnen bezoekers van het VMC een gesprek voeren met Karin, vragen stellen over het theaterprogramma, reserveringen maken, op de zaalplattegrond een stoel aanklikken en van daaruit het zicht ervaren op het toneel, rondwandelen in de zalen en gangen, spelen op een synthesizer en luisteren naar muziek- en theaterfragmenten die via posters op een ronde muur zijn te activeren. Verder is het VMC voorzien van een database waarin de informatie van het hele jaarprogramma van het Enschedese muziekcentrum is opgeslagen.’

Voor alle duidelijkheid: een online verbinding met het echte muziekcentrum in Enschede is nog niet gelegd. Echte kaartjes kunnen nog niet worden gereserveerd via het digitale filiaal in Da Vinci.

Het VMC is niet zomaar een driedimensionaal computerspelletje. Het is de WEB-gebaseerde virtual reality omgeving waarbinnen onderzoekers van de leerstoel TKI (Taal, Kennis en Interactie) de rol van taal onderzoeken. Pardon? ‘We onderzoeken bijvoorbeeld of mensen anders met onze Karin communiceren via de computer dan met een echte informatrice van het muziekcentrum via de telefoon’, legt Hondorp uit. Doel van het onderzoek is onder meer de verdere ontwikkeling van een intelligente taalcomputer die op een natuurlijke manier kan ‘praten’ met mensen.

‘Zijn er nog kaartjes voor Herman Finkers?’, vraagt een virtuele bezoeker. De virtuele informatrice graaft diep in haar database: ‘Een moment geduld, alstublieft.’ Virtueel in de rij voor de kassa van het Virtueel Muziek Centrum? Je moet ervan houden.

Tubantia, 3 oktober 1998